

Aile içi iletişimle ilgili bir çalışma

Muharrem Okur: “Günümüzde aile içi iletişimde önemli problemler yaşanıyor. Anne baba evlâdına İslâm terbiyesini verme konusunda yetersiz kalıyor. Ve maalesef bu yetersizlik kendilerine çoğu zaman pahalya mal oluyor: İleri zamanlarda çocuktan saygısızlık, huzursuzluk, sevgisizlik, şiddet olarak geri dönüyor. Oysa İslâm terbiyesini iyi almış bir çocuk aslında ilk iyiliğini anne babasına yapıyor.

Ve aslında anne baba İslâm terbiyesini iyi verdiği çocuğu ile ilgili ilk mükâfatını böylece dünyada görüyor. ‘Ne ekersen onu biçersin’ atasözü aile içinde dönüşümlü olarak hep yaşanıyor: Anne babasına saygıda kusur etmeyen ve hizmetini esirgemeyen çocuk, kendi evlâdından da saygı ve hizmet görüyor. Anne babasına hainlik edenler ise, kendi evlâtlarından hainlik görüyor. Bu konuda geçmişte ve günümüzde yaşanmış pek çok örnekler var. Bu konuda bir atölye çalışmasına ihtiyaç var. Yani cemaatimizden ve okuyucularınızdan başlarından geçen, yaşanmış veya geçmişte yaşanan iyi veya kötü örnekleri--kötü örnekleri ismen teşhir etmeden—isteyip toplayarak bir format içerisinde yayınlasanız, konu ile ilgili âyet ve hadislerin yaşanmış tefsiri olarak önemli bir hizmete vesile olacağı kanaatindeyim. Ben şahsen gerekli desteği vermeye hazırım. Teşekkür ederim.”

Aile içi iletişimin önemli bir huzur ve saadet kaynağımız olduğu bir vakıa. Çünkü insan olarak ilk dayanağımız ailemizdir. Gerek anne baba olalım; gerek çocuklar olalım; önemli bir saadet ve huzur kaynağımız, başarı kaynağımız, destek ve tesanüt kaynağımız, moral ve ahlâk kaynağımız ailemizdir. İlk sevincimizi ailemizle paylaşıyoruz. İlk hüznümüzü ailemizle paylaşıyoruz. İlk kazancımızı ailemizle paylaşıyoruz.

Ama gelin görün ki, toplum olarak kesinlikle maneviyât eksikliğimizden olacak; zaman zaman aile içinde normal tartışmanın ötesinde şiddet, vahşet, maddî manevî hak ihlâlleri ve çeşitli boyutlarda menfi tutum ve yaklaşımlar sıkça yaşanır oldu. Yani iletişim dediğimiz sihirli kaynaşma ve duygudaşlık yolunu kimimiz bazen, kimimiz

çoğu zaman başaramıyoruz. Oysa özellikle aile içi iletişimi ciddî şekilde önemseyen bir dinimiz var. Öyleyse ya dinimizi bilmiyoruz veya bildiğimizi öğretemiyoruz. Ya da din yerine koyduğumuz başka değer yargılarımız var ve bu yargılarla bencilleşip çıkıyoruz. Zararını da kendimiz çekiyoruz.

Oysa kayıtsız şartsız, anne ve babamıza iyilik yapmamız, anne ve babanın çocuklarına iyi terbiye vermeleri ve her konuda onlara âdil, şefkatli, saygın ve iyi davranmaları, onlara iyi örnek olmaları, bazen bir öpücük, bazen bir küçücük af ve bağışlama, bazen bir küçücük gülümseme dinimizin sevap değerini yüksek tuttuğu önemli emirlerindendir. Meselâ, şu hadislerle bir göz atalım:

* “Anne ve babasını râzı eden Allah’ı râzı etmiştir. Anne ve babasını kızdıran Allah’ı kızdırmıştır.”¹

* “Akşam rüyâ-yı sâdıkada gördüm ki, ümmetimden bir adam vardı ki, ölüm meleği ruhunu almak için gelmişti. Anne ve babasına yaptığı iyilikler geldi. Adamın kötü ölümüne mâni oldu ve ölümünün tehir edilmesine vesile oldu. Ümmetimden bir adam gördüm ki, mü’minlerle konuştuğu halde, onlar kendisiyle konuşmuyorlardı. Akrabalarıyla olan iyi ilişkileri geldi ve onlara hitâben, ‘Bu akrabalarına iyilik ederdi’ dedi. Bunun üzerine onlar onunla konuştular. O da onlara karıştı.”²

* “Cennete girdim. Orada bir güzel okuma sesi işittim. ‘Bu okuyan kim?’ diye sordum. ‘Hârise bin Nu’mân’ dediler. (Hârise bin Nu’mân annesine ve babasına iyilikleri sebebiyle bu makama ulaşmıştır.) İşte anne-babaya yapılan iyilik böyledir. İşte anne-babaya yapılan iyilik böyledir. Kişiyi böyle yükseltir.”³

Nitekim Bedüzzaman Hazretlerine göre dünyayı da isteyen, âhireti de isteyen, annesini ve babasını memnun etmelidir. Çünkü onları memnun ve razı etmek dünyada rızıkta bolluk ve bereket sebebidir; âhirette ise Allah’ın rızasına ermeye ve Cennete girmeye vesiledir. Onları kırmak ve rencide etmek ise, tek kelimeyle, dünyada ve âhirette hüsrân ve felâket demektir! Allah’ın rahmetini ve merhametini isteyen, rahmetin birer hediyesi olan anne ve babasına muhakkak merhametli davranmalıdır.⁴

Bu konuda lehte veya aleyhte, olumlu veya olumsuz binlerce örnek yaşadığımız bir gerçek. Yaşadığımız bu örnekleri ismen teşhir etmeden yayınlamamız, konu ile ilgili İlâhî emirleri daha iyi kavramamıza hizmet edecektir şüphesiz.

Muharrem Ağabeyin konuyla ilgili teklifine kulak vererek bu konuya bir elektronik posta adresi tahsis ettik: “ailedeiletisim@gmail.com”

Bu e-posta adresine, olumlu olumsuz yaşadıklarınızı, geçmişte yaşananları, örnek iletişim tablolarını, örnek ve ibret alınacak sonuçları yazmanızı bekliyorum. Bu, sizlerle birlikte yapacağımız ortak bir çalışma olsun. Aile içi iletişimde önemli bir atölye çalışmasını sizlerle birlikte yapmaya ve yayına uygun olanları tasnif ederek ve siz istemediğiniz takdirde isim teşhir etmeden yayınlamaya biz hazırız. Duâ ve himmeti şahs-ı mânevîden, tevfik ve hidayeti Cenâb-ı Allah'tan isteyelim. Her şey hayır olsun, hayır için olsun, hayra dönük olsun! Dilerim, her adımımızın Rızâ-i Bari'de bir yeri ve bir değeri olsun!

Dipnotlar:

- 1- Câmiü's-Sağîr, 3/3553.
- 2- Câmiü's-Sağîr, 2/1456.
- 3- A.g.e., 2/2159.
- 4- Mektûbât, s. 252.